

A sorsdöntés köve!

Igehirdetés 2015. július 19. Tahitótfaluban a záróistentiszteleten

Ige: János 8:1-11v.

Kedves Testvéreim!

Nem beszéltünk össze, de az előttem szolgáló lelkésztestvéreim az elmúlt napokban az emlékezés köveit elhozták és ide letették közénk. Amint látjátok, én is ide az Úrasztala elé tettem néhány követ, mondhatnám úgy, hogy a sorsdöntés köveit adom a kezetekbe, mert ennek az Ígének hallatán azt kérdezzük 2015-ben, hogy mit lehet erről az ígéről mondani, vagy mit üzen ez ma nekünk.

Ugyan mit jelent nekünk egy ilyen tartalmú szöveg, hogyan érint bennünket, mit kezdhetünk vele ebben a modern világunkban, egy olyan társadalomban, ahol nap mint nap találkozunk a paráznság különféle arcával, megnyilvánulásával? Jogi, egyházpolitikai és erkölcsi szempontokat vizsgáltam meg és vettem figyelembe. Nyomatékosan és mások hibáján okulva, ki kell hangsúlyoznom és szeretném, ha így fognátok fel: most „nem” egy iszlám ellenes, vagy rossz fényben feltüntető másvallásúakról szóló prédikációt kívánok elmondani. Szeretnék néhány példával rávilágítani arra, hogy 2015-ben is, talán éppen ma is megtörténnek, megtörténhetnek ilyen esetek amiről az igeszakaszban olvastunk.

Csak érdekességképpen mondom el, hogy az iráni Büntetőtörvénykönyv 102-es paragrafusa szerint a férfiakat derékig, a nőket mellmagasságig kell beásni a földbe, majd a 104. § szerint a használandó kő nagysága is meghatározott, aminek lényege és magyarázata az, hogy a kövező olyan követ válasszon, amely - bár megsebzí az elítéltet, de csak annyira, hogy az parázna tette miatt jól elnyújtott ideig szenvedjen-bűnhődjék. Még ha a korán magát a megkövezést nem is írja elő, mégis sok ország máig alkalmazza a büntetés eme formáját, mint például Irán, Pakisztán Nigéria és Szudán is. Az említett országokban az erkölcstelen magatartást, házasságtörést vagy homoszexualitást megkövezés általi halálos ítélettel sújtják.

„Aki büntelen közületek, az vessen rá először követ!” Ez Jézus egyik legismertebb mondása.

Vajon mi zajlott le Jézusban, amikor belevonták abba a körbe ahol ezt az asszonyt elítélték volna? Egy biztos: neki is részt kellett volna vennie a kövezésben, az odakészített köveket kellett volna rádobnia, hogy ezzel is bizonyítsa Istenhez való hűségét ill. azt, hogy aláveti magát az isteni rendnek.

Kedves Testvéreim! **„Aki büntelen közületek, az vessen rá először követ!”** Jobban nem is lehet egy ilyen támadást elhárítani. Mert ez egy támadás volt, ami Jézus számára nagyon veszélyes is lehetett volna, attól függően, hogy mit válaszol a kérdező tömegnek. Ez egy számára állított csapda volt.

4 v. „Mester, ezt az asszonyt házasságtörés közben tetten érték.”

5v. „Mózes azt parancsolta nekünk a törvényben, hogy kövezzük meg az ilyeneket. Hát te mit mondasz?”

Csak két lehetséges válasz volt - de mind a kettő helytelen. Ha azt válassza Jézus, *rendben, kövezzétek meg*, a római törvények ellen vétett volna; mert a zsidók nem róhattak ki senkire sem halálos ítéletet, de még a végrehajtásra sem volt joguk. Ha pedig azt válsza, hogy *kegyelmezzetek meg*, mivel korábban erről prédikált nekik és a hallgatóságnak, akkor a mózesi törvények ellen vétett volna, ami a házasságtörőre egyértelműen kimondta a megkövezés büntetését.

Elgondolkodtam, vajon gondolt-e Jézus arra, hogy az édesanyja is ott állhatott volna a vádlottak helyén régen, 33 évvel korábban, amikor vele volt várandós. A megkövezés ítélete Máriát is fenyegethette, ha József - az angyal biztatására - nem vállalja fel és maga mellé veszi. És most ő Jézus álljon be azok közé akik „Isten” állítólagos nevében köveket dobálnak embertársaikra? Figyeljük csak, Jézus mit cselekszik és mit mond: még akkor is, ha ez nagyon kevésnek és végtelenül óvatos cselekedetnek tűnik. Jézus mégis itt tanít meg a bűn helyes kezelésére, eljárni úgy a saját bűnünkkel, mint a másokéval szemben is.

Amikor azt olvassuk, hogy „**Jézus pedig lehajolt, és ujjával írt a földre**” akkor nem szabad arra gondolnunk, hogy talán szívesebben hallgatott volna, vagy talán egy üzenetet írt a földre. Nem, Jézus most a válaszon gondolkodik, mert a válasz, amit adnia kell, túl fontos, jelentősebb mint sem gyorsan és meggondolatlanul vagy tévesen mondja ki. De amikor felegyenesedik és szól, olyan szavak hagyják el a száját amire senki sem számított: „**Aki büntelen közületek, az vessen rá először követ!**“. Egy olyan csodálatra méltó válasz, amire a halált kiáltó tömeg nem számított! Most újból lehajolhat és tovább írhat vagy rajzolhat a porban az ujjával. Most kivárhatja, megvárhatja, hogy mit tesz, cselekszik a másik oldal. És azok nem tehetnek mást 9.v. „**Azok pedig ezt hallva, egymás után kimentek, kezdve a vénekkel, és egyedül ő meg az asszony maradt ott a középén.**

Tudjuk, hogy miért az öregebb, tapasztaltabbak az elsők, akik elmennek. Megértették, hogy nekik is vannak bűneik, ők is elkövettek bűnöket és minden kő, amit eldobnának saját magukra is visszaeshetne, őket is érhetné a közápor és azt is megértették, hogy itt semmit sem nyerhetnek meg. Egymás után szótlanul elmegy mindenki és elhagyják a megkövezésre kiszemelt halál-helyét.

De Jézus szavai sokkal mélyebb értelműek és hatásosabbak, intenzívebbek. Nemcsak felszínes értelme van, amitől a férfiak megrettentek és elgondolkoztak, hanem arról a jogról is szó van, hogyan kezeljük a másik bűnét ill. kinek van joga ítélni. Ehhez csak Istennek van joga, mert Ő adta az életet és Ő veheti azt el. Isten határozza meg mi a jó és mi a rossz, hogy kinek bocsájtatik meg és kinek esetleg nem. Ez a Jézus felettük áll mindenben és bizonyára érezték is, hogy nem magától beszél, hanem Isten Lelke van rajta, általa beszél így.

Jézus lehajol és az ujjával rajzol, ír a porban. E tény fölött sokan töprengtek már, vajon tényleg írt-e valamit vagy csak úgy rajzolgatott. Mindenképpen tüntetőleg kivonja magát a tömeg erőszakos akarata alól és rajzolgat. Nem hajlandó együttműködni, feltűnően **semmit** sem tesz. Félreérthetetlenül. Áttöri azt a bűvös - valójában halálos kört, amit az asszony köré vontak. Aktív **nem-cselekvése, nem-tevése** teret nyújt egy

viszont kérdésnek, azaz felszólításnak. Kimondott felszólítására – viszont kérdésére a megkövezés ítélete helyett átveszi a kezdeményezést amikor felszólítja őket, hogy „**Aki büntelen közületek, az vessen rá először követ!**“. Jézus ezzel a felszólításával fejtetőre állítja az addig ott uralkodó társadalmi törvényt és rendet. A törvény rongosorának és a hierarchikus rend első kódobóit a férfiakat, rangidőseket, írástudókat, farizeusokat illete meg. De Jézus megtöri ezt a rangsort és egy másikat állít fel. Az első kő azt illeti meg, aki bűn nélküli, aki Isten színe előtt büntelen. A legelső, a legnagyobb, a hangadó, aki az ítéletet kihirdetheti, annak tökéletesnek, teljesen ártatlannak kell lennie.

Itt viszont egyszerre mindenki egyforma, megegyeznek abban, hogy senki sem tökéletes, mindenki gyarló, esendő, tehát olyan emberi - mint te és én, Kedves testvérem az Úrban. És, a tökéletes, perfekt ember, az Übermensch, Superman, superkeresztyén, superzsídó, supermuszlim, a büntelen nem létezik. Ezt már nekünk, akik itt vagyunk illene tudnunk és személyes életünkben bizonyára számtalanszor meg is tapasztaltuk.

Feltűnik talán, hogy Jézus nem a Szentírással érvel és ezt azért mondom, mert másutt - mint például a pusztai kísértés történetében - Jézus mindig a Szentírásból idéz. Nekem azért is tűnt ez fel, mert meg is szólítják, hogy mi is áll az Írásban és mi az isteni törvény és annak általuk vélt értelmezése. A törvényben, a Szentírásban ez áll: **Mester, ezt az asszonyt házasságtörés közben tetten érték. 5v.: Mózes azt parancsolta nekünk a törvényben, hogy kövezzük meg az ilyeneket. Hát te mit mondasz?**” Így érveltek az asszony vádlói. Ők a Szentírást szó szerint értelmezik és a halálos ítéleteik kimondásának szolgál alapul. Ők a Szentírást nem a bölcsesség és isteni megismerés forrásának tekintik, hanem egy halálos ítélet meghozatalához indokot és alapot szolgáltató törvénykönyv. A parázna nőt a vádlók, a társadalmi rend őrei, azok az emberek, akik meghatározzák a társadalmi berendezkedést, azért léptek fel ezzel az asszonnal szemben, hogy a Szentírás általuk vélt helyes értelmezés alapján, úgymond Isten eszközeiként, végrehajtsák az állítólagos isteni ítéletet. Pedig, mind ez csak kibúvó és tévedés. Eleinte a személytelenül fellépő tömegben beleolvad az egyén felelőssége a

tömeg személytelenségébe és ebben az ismeretlenségben mindenki részt vesz. De Jézus felszólítására felismerve saját felelősségtudatát, nevesül az egyén és kénytelen cselekedetein elgondolkozva választani, hogy a helyes úton járjon. A tömeg feloszlik és az emberek egymás után hagyják el a teret, először a bölcs vének. És Jézus egyszerre csak egyedül marad a téren, még mindig a porba ír, a középen álló parázna nővel. Most az egyszer nem zúdultak a vádlók halált okozó kövei. Ez alkalommal nem. Kiemelendő az, hogy a parázna nő nem is tagadja a bűnét, sem nem mentegetőzik, nem is kísérel meg mentséget találni, amikor a tömeg Jézus ölébe helyezi a sorsát, a halálos ítélet kimondását. Szögezzük le, ez a nő nem tagadja a bűnét. Jézus pedig csak most beszél a nővel, most fordul hozzá, felé. Eddig a parázna nőnek hallgatnia kellett, senki sem kérdezte, gyakori jelenség úgy-e az áldozatok esetében. Jézus csak most szól a parázna nőhöz: **„Hol vannak a vádlóid? Senki sem ítélte el téged?”** Itt nem egy felelőtlen ember helytelen cselekedetének igazolásáról van szó, aki a legközelebbi adandó alkalommal ismét bűnbe esik. Itt nem egy külső megbocsátás utólagos kommentjéről van szó, hanem Jézus egyszerűen kimondja azt, ami a Mindenható szemében Isten előtt már megtörtént. Az asszonyt nem ítéli el sem ember sem Isten. Ez az asszony felismerte a bűnét, elfogadta, elhordozta és megbánta azt. Az asszony megismerhette Isten könyörületességét és egyben bűnbocsánatot nyert Istentől. Ezek után ember nem ítélheti el és nem büntetheti meg.

A megkövezésről szóló történetek mindig és mindenhol szomorú történetek, mert arra hívják fel figyelmünket, hogy mindig lesznek olyanok, akik a tömegnek vagy társadalomnak kiszolgáltattjai lesznek, akiket alkalom adtán igazságtalan és kegyetlen ítéletekkel sújtanak Isten állítólagos nevében. Most az a kérdés, hogy hogyan lehet egy ilyen szomorú történetből mégis örömuzenet - egy reményteli történetet fabrikálni? Isten védelme, oltalma alá veszi az embert. Jézus kitart

mellettünk, megment a halálos ítéletektől. Isten kegyelmét hirdeti Jézus mindnyájunk számára, a szeretetet és bűnbocsánatot, amelyben mindenki részesülhet, aki szereti. *Nobody is perfect* azaz senki sem tökéletes ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy Jézus Isten bűnbocsánatán keresztül utat, teret nyit egy új jövő felé. Ez válik láthatóvá minden úrvacsora alkalmával, amikor Jézus személyesen megszólít és ma is azt üzeni **Én sem ítélek el, menj és mostantól fogva többé ne vétkezz!**

Jézus nem vett részt a megkövezésben, nem engedett a hisztérikus tömegnyomásnak - ez példa kell legyen számunkra, hogy mi is vonjuk ki magunkat és ne váljuk részesévé egy olyan tömegnek, akik másokat kinevetnek, megbántanak, netán meg akarnak ölni. Az aktív *nem cselekvés* többet jelent a pusztá hallgatásnál. Nem elég csak hallgatni, nem részt venni az ilyen cselekményekben. Jézus a porba írt és egy ellenkérdéssel fordult a tömeghez. Mi hogyan válaszolunk erre a kérdésére? Hogyan olvassuk és értelmezzük ma a Szentírást? A Szentírás nem arra hivatott, hogy az ott megírottak alapján másokat lenézzünk, vagy mások felett ítélkezzünk. A Szentírás abban nyújt támaszt, hogy visszataláljunk és rajta maradjunk azon az ösvényen, amely utat nyit az örök élet felé, kiszabadít földi bűneinkből. Jézus áttöri a halál gyűrűjét és a nagybetűs **Életet** ajándékozza.

A kő a te kezében is ott van kedves testvérem, ott lehetne. Hallottad a mai igét. Jézus tégedet is és engemet is megszólított. Gondolkozz, válaszolj és cselekedj! Döntsd el, hogy lerakod ide a követet vagy elviszed magaddal, hogy néha emlékeztessen arra, hogy néked is megbocsáttattak a te bűneid az örökkévaló Isten előtt.

ÁMEN

özv. Lázárné Zahn Dalma Enikő, ref. lelk.